χανος νοῦς τοῦ Κυβερνήτη συνέλαβε τότε τὸ σχέδιο νὰ κατασκευασθοῦν πρόχειρες καλύβες στὸν Πόρο, καὶ μισθώνει τὸν Α. Παπαδόπουλο, Ἑπτανήσιο, ἄνθρωπο ἐνάρετο, γιὰ νὰ τοῦ ἀναθέση τὴν ἐπιμέλεια τῶν ἀπορφανισμένων παιδιῶν. Ὁ Παπαδόπουλος θὰ ἦταν ὁ «Πατέρας τῶν ὀρφανῶν». Ἐπὶ πλέον ὁ Καποδίστριας ὁρίζει ὅτι τὸ Κράτος θὰ ἔδινε σὲ κάθε παιδί : «Μιὰ φουστανέλλα, δυὸ ὑποκάμισσα, δύο ζευγη βρακίων, ἕν ζεῦγος ὑποδημάτων, ἐπανωφόρι καὶ ζώνην». Πρὶν ντυθοῦν, ἔπρεπε νὰ κόψουν σύρριζα τὰ μαλλιά τους καὶ νὰ λουσθοῦν καλά. Βρακὶ καὶ πουκάμισσο θ' ἄλλαζαν κάθε βδομάδα (πολυτέλεια γιὰ κεῖνον τὸν καιρό). Γιὰ στρῶμα θὰ εἶχαν ἄχερα ἢ ξερὰ φύλλα καὶ «λίθος θὰ ἦτο τὸ προσκεφάλαιόν των».

Μερικὰ παιδιὰ στρατηγῶν τοῦ Ἀγῶνος, ποὺ εἶχαν σκοτωθῆ στὴ μάχη, ὁ Καποδίστριας τὰ εἶχε στείλει σὲ διάφορα Εὐρωπαϊκὰ κέντρα νὰ σπουδάσουν στρατιωτικὰ μαθήματα. Μερικὰ ἦσαν στὸ Μόναχο, ὅπου μάλιστα ὁ φιλέλλην βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος παρακολουθοῦσε μὲ στοργὴ τὶς σπουδές τους. Μὲ τόση μάλιστα στοργή, ὥστε καμμιὰ φορὰ ἐξημίωνε αὐτὰ τὰ ἴδια τὰ ὀργανά, γιατὶ τὄπαιρναν ἀπάνω τους κ' ἐγίνοντο κενόδοξοι. Κάποτε π. χ. ὁ βασιλεὺς διέταξε ἕναν περίφημο ζωγράφο νὰ κάνη τὸ πορτραῖτο τοῦ νεαροῦ Δημητρίου Μπότσαρη, γυιοῦ τοῦ Μάρκου, τοῦ ὁποίου ὁ ἄπακος θάνατος εἶχε συγκινήσει τὸ Λουδοβίκο. Ἤθελε λοιπὸν νὰ βάλη τὴν εἰκόνα τοῦ γυιοῦ του στὴ μεγάλη αἴθουσα τῶν ἀνακτόρων. Ὅταν τὸ ἔμαθε αὐτὸ ὁ Καποδίστριας, ἐξάρωσε τὰ φρύδια. Ὅπως σημειώνει δὲ ὁ βιογράφος τοῦ μεγάλου Κερκυραίου, τοῦ κακοφάνηκε τοῦ Καποδίστρια γιατὶ φοβόταν μήπως ἡ τιμὲς αὐτὲς χαλάσουν τὸν χαρακτῆρα τῶν νεαρῶν Ἑλληνοπαίδων.

Κάποτε πάλιν ὁ διδάσκαλος Ντεζαρντέν, στὸν ὁποῖον ἦσαν ἐμπιστευμένοι οἱ ἐν Μονάχῳ Ἑλληνόπαιδες, ρώτησε τὸν Καποδίστρια ἂν θάπρεπε νὰ ντύνουνται οἱ νεαροὶ Ἕλληνες μὲ τὴν ἐθνική τους φορεσιά. Ὁ Κυβερνήτης τοῦ ἀπάντησε τὰ ἑξῆς ἁπλὰ καὶ οὐσιώδη :

«Ὡς πρὸς τὴ στολή, ἂν νομίζετε ὅτι ἡ διαφορὰ στὰ φορέματα μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἀλλοφύλων συμμαθητῶν των δύναται κάπως νὰ συντελέση στὴν συμπλήρωσι τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς τὴν ὁποίαν ὄντως λαμβάνουν, κλίνω νὰ παραδεχθῶ τὴν ἐνδυμασίαν τὴν ὁποίαν σεῖς ὀνομάζετε τῶν Σουλιωτῶν, ἀπηλλαγμένην ὅμως ὅλων τῶν ἐπιχρύσων καὶ ἐπαργύρων κεντημάτων, τὰ ὁποῖα εἶνε στόλισμα πολυδάπανο καὶ περιττό. Αὐτὴ ἡ στολή, φερομένη εἰς τὴν ἀρχικὴν αὐτῆς ἁπλότητα συμπεριλαμβάνει ὅλα τ' ἀναγκαῖα συστατικά».

* * *

Γιὰ νὰ σχηματίση κανεὶς ἰδέα τοῦ ζήλου ποὺ εἶχε ἀναπτυχθῆ τότε γιὰ τὴν ἵδρυσι σχολείου στὸ νεοσύστατο Ἑλληνικὸ Κράτος, ἀρκεῖ νὰ διαβάση ἕνα γράμμα ἑνὸς Ἀνδρούτσου Σπανοῦ, ἀπὸ τὸ χωριὸ Ράχοβα τῶν Καλαβρύτων, στὸν Ἱερολογιώτατο Νικηφόρο Παμπούκη, τὸν ὁποῖο παρακαλεῖ νὰρθῆ δάσκαλος στὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ.

«Τὰ πρὸς ὥραν ἀφιερώματά μου, γράφει ὁ Σπανός, *διὰ τὴν συντήρησιν τοῦ σχολείου μας εἶνε :*

1ον) Σταφίδα κάρπιμον στρέμματα δώδεκα.
2ον) Ἓν ἐλαιοτριβεῖον εἰς τὴν Μπαλκουβίναν.
3ον) Ἑκατὸν ρίζαι ἐλαῖαι.
4ον) Ἓν χωράφι κοντὰ εἰς τὴν σταφίδα.
5ον) Τρία στρέμματα νὰ τὸ βάλωμεν σταφίδα ἢ ἀμπέλι.

«Τὸ σχολεῖον κτίζεται, συνεχίζει, *εἰς μέρος ἐπίπεδον, ἀνατολικόν, πλησίον τῆς ἐκκλησίας τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ, κάτω ἀπὸ τὴν παχείαν ὀκιὰν μεγάλου δένδρου, εἰς τὰ πλάγια τοῦ ὁποίου εἶνε ἕνα κεφαλόβρυσον μὲ καθαρώτατον νερὸν καὶ μὲ εὔκρατον ἀέρα. Ἔχει ἐκεῖ καὶ τόπον ποτιστικὸν ὑπὲρ τὰ δύο στρέμματα διὰ νὰ γίνη ἓν ὡραῖον περιβόλι, τὸ ὁποῖον καὶ ἑτοιμάζεται...».*

Παρακάτω ὁ δωρητὴς πληροφορεῖ τὸ λόγιο κληρικὸ ὅτι τοῦ προσφέρει μισθὸν «αἰτήσιον» (δηλ. ἐτήσιον !) τάλληρα δίστηλα τριακόσια καὶ τὴ «φάγνα» του, δηλ. τὴν τροφή του !

Ο ΕΡΑΝΙΣΤΗΣ

ΤΙ ΛΕΓΕΙ ΕΝΑΣ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

Η ΕΠΙΔΡΑΣΙ ΤΩΝ ΑΡΩΜΑΤΩΝ

Ὁ Ἄγγλος ἰατρὸς Λάμψων, κατόπιν πολλῶν πειραμάτων, ἔφτασε στὸ συμπέρασμα ὅτι τ' ἀρώματα προσβάλλουν ὄχι μόνον τὰς αἰσθήσεις, ἀλλὰ καὶ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου, τὸν ὁποῖον διαμορφώνουν ἀναλόγως.

Οὕτω π. χ. ὁ μόσχος καθιστᾶ τὶς γυναῖκες εὐαισθητες καὶ τοὺς παρέχει μιὰ ἐξωστρεπτικὴ εὐγένεια στοὺς τρόπους.

Τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων ἐξ ἄλλου εἶνε ἐπικίνδυνο γιὰ τὰ κορίτσια, γιατὶ τὰ κάνει ὀγέρωχα, ὀργίλα καὶ αὐθάδη.

Τὸ γεράνι προσδίδει στὸ χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου μιὰ ἀρρενωπότητα καὶ ἀναπτύσσει ἕνα αἴσθημα ὑπερηφανείας.

Ἡ μέντα συντελεῖ στὴν ἀνάπτυξι τῶν αἰσθημάτων τῆς εὐλαβείας καὶ τοῦ οἴκτου.

Ἡ ἀενζόη προδιαθέτει στὴν ὀνειροπόλησι καὶ στὴν ἀστάθεια.

Τὸ ἄρωμα τῶν ἴων ἀναπτύσσει τὴ δελιότητα καὶ τὴν κλίσι πρὸς... τὸ ἐμπόριο.

Ἡ ἄμβρα, τὸ προσφιλὲς ἄρωμα τῶν ποιητῶν, προκαλεῖ ἐμπνεύσεις καὶ οἴστρους.

Ἡ καμφορὰ ἀμβλύνει τὸ νοῦ καὶ τὸ ὁποπονὰξ τέλος ὁδηγεῖ στὴν τρέλλα !

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ἡ ἀφηρημάδα τοῦ Νεύτωνος. Ἐνῶ ἡ λατρευτή του περίμενε ἐξομολόγησι. Πῶς τὴν... ἐξεμάτισε !... Ὁ ἰθαγενὴς τοῦ Καναδᾶ καὶ ἡ δολοφονία τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ Λογκέϊγ. Ἕνα περίεργο φαινόμενο τηλεπαθείας. Στὸν ἀνακτορικὸ χορό. Τὸ μυστηριῶδες κίτρινο ντόμινο, ποῦτρωγε ἐπὶ ὥρες. Ἡ περιέργεια τοῦ βασιλέως. Τί ἀπεκαλύφθη. Τὸ κόλπο τῶν σωματοφυλάκων κ.τ.λ. κ.τ.λ.

Ὁ Νεύτων ἦταν τρομερὰ ἀφηρημένος. Ὅταν ἦτανε νέος, ἀγαποῦσε μιὰ νέα, λίγα χρόνια νεώτερή του. Μιὰ μέρα ποὺ ἔτυχε νὰ βρίσκουνται μόνοι τους μέσ' στὸ σαλόνι, ἄναψε τὴν πίπα του κι' ἀφέθηκε σὲ μιὰ γλυκειὰ ρέμβη. Ἡ φίλη του, προαισθανομένη ὅτι εἶχε φτάσει ἡ στιγμὴ τῆς ἐρωτικῆς ἐξομολογήσεως, ἔννοιωθε γλυκύτατη συγκίνησι νὰ τὴν κυριεύη. Ὁ Νεύτων, ὀνειροπολῶντας πάντα, ἔπιασε τὸ χέρι τῆς νέας καὶ τὸ ἔσφιξε μέσα στὸ δικό του. Ἔξαφνα ὅμως... ἄρπαξε τὸ δάχτυλο τῆς φίλης του καὶ τὸ ἔχωσε μέσα στὴν πίπα του ! Ἀφηρημένος, καθὼς ἦταν, τὸ εἶχε πάρει γιὰ τὸ ἐργαλεῖο μὲ τὸ ὁποῖο καθάριζε τὸ τσιμποῦκι του !... Ἡ νέα ἔρριξε μιὰ κραυγὴ πόνου κι' ἔτρατη εἰς φυγήν !...

Φαίνεται ὅμως πὼς δὲν ἐκράτησε κάκια στὸ φίλο της, γιατί, ὕστερα ἀπὸ μερικὰ χρόνια ἐδέχτηκε νὰ γίνη γυναῖκα του...

* * *

Ἡ Δούκισσα τῆς Ὀρλεάνης διηγεῖται στὰ Ἀπομνημονεύματά της τὸ ἑξῆς περίεργο ἀνέκδοτο :

Οἱ ἰθαγενεῖς τοῦ Καναδᾶ ἐφημίζοντο ὅτι μποροῦσαν νὰ προβλέπουν τὸ μέλλον. Κάποιος εὐγενής, φίλος τῆς Δουκίσσης καὶ ὑπασπιστὴς τοῦ στρατάρχου Ντ' Οὐμέρ, ἐπιστρέφοντας ἀπὸ τὸν Καναδᾶ, εἶχε φέρει μαζύ του ἕναν ἰθαγενῆ, τὸν ὁποῖον ἀγαποῦσε πολύ. Κάποιο μεσημέρι, ἐνῶ ἦσαν ὅλοι μαζεμένοι στὴν τραπεζαρία κι' ἔτρωγαν, ὁ ἄγριος Καναδὸς ἄρχισε νὰ κάνη διάφορες γκριμάτσες καὶ συγχρόνως τὸν ἔπιασαν τὰ κλάματα. Ὁ Λογκέϊγ — ἔτσι ὠνομάζετο ὁ εὐγενὴς — τὸν ἐρώτησε τί εἶχε καὶ γιὰ ποιὸν λόγο κλαίγε. Ὁ ἄγριος, χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαντήση, ἄρχισε νὰ κλαίη πιὸ δυνατὰ ἀπὸ πρίν. Στὸ τέλος, βλέποντας πὼς ὁ Λογκέϊγ ἐλάμενε, τοῦ εἶπε :

— Μὴ μὲ ἀναγκάζῃς νὰ σοῦ φανερώσω τὸ λόγο τῆς ξαφνικῆς μου λύπης... γιατὶ ἀφορᾶ ἐσένα καὶ ὄχι ἐμένα !

Ἡ περιέργεια τοῦ Λογκέϊγ μεγάλωσε, φυσικά, ἀκόμη περισσότερο ὕστερ' ἀπὸ τὰ λόγια αὐτά.

— Εἶδα ἀπὸ τὸ παράθυρο, ἀναγκάστηκε στὸ τέλος νὰ ὁμολογήση ὁ ἄγριος, τὸν ἀδελφό σου νὰ δολοφονῆται στὸ τάδε μέρος τοῦ Καναδᾶ ! Ἀνέφερε δὲ συγχρόνως καὶ τὸ ὄνομα τοῦ δολοφόνου.

— Εἶσαι τρελλός ! τοῦ φώναξε ὁ Λογκέϊγ.

— Δὲν εἶμαι καθόλου τρελλός, εἶπε ὁ ἄγριος. Θυμήσου αὐτὸ ποὺ σοῦ εἶπα, καὶ θὰ δῆς ἂν ἔχω δίκηο ἢ ἄδικο.

Ὁ Λογκέϊγ ἐσημείωσε πράγματι τὴν ἡμέρα καὶ τὴν ὥρα. Καί, ὕστερα ἀπὸ ἕξη μῆνες, ὅταν ἔφτασαν πλοῖα ἀπὸ τὸν Καναδᾶ, ἔμαθε ὅτι ὁ ἀδελφός του εἶχε δολοφονηθῆ τὴν ἴδια ἡμέρα, τὴν ἴδια ὥρα καὶ στὸ ἴδιο μέρος ποὺ τοῦ εἶχε προείπει ὁ ἄγριος !

* * *

Σὲ κάποιο χορὸ μετεμφιεσμένων, ποὺ ἔδινε ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος 15ος στὰ Ἀνάκτορα, δὲν ἦσαν δεκτοὶ παρὰ μόνον ὅσοι φοροῦσαν πολυτελῆ ντόμινα. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ χοροῦ, ὁ βασιλεὺς καθόταν κοντὰ στὸ μπουφφέ, τοῦ ἔκαμνε δὲ ἐντύπωσι ἡ ἀδηφαγία ἑνὸς μὲ κίτρινο ντόμινο, ὁ ὁποῖος ἔπινε τὰ ἐκλεκτότερα κρασιὰ κι' ἔτρωγε τὰ καλύτερα φαγητά, χωρὶς νὰ δείχνη ὅτι ἐχόρταινε. Τὸ περιεργότερο δὲ ἦταν ὅτι τὸ ντόμινο αὐτό, ἀφοῦ ἔτρωγε τὸν περίδρομο, ἔφευγε ἀπὸ τὸν μπουφφὲ γιὰ νὰ ξαναγυρίση σὲ λίγο καὶ νὰ φάη πάλι γιὰ δυό!...

Ἡ ἀδηφαγία αὐτὴ ἐκίνησε στὸ τέλος τὸ θαυμασμὸ καὶ τὴν περιέργεια τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος διέταξε νὰ βγάλουν τὴ μάσκα τοῦ περιέργου ντόμινου γιὰ νὰ δῆ ποιός Γαργαντούας κρυβόταν μέσα σ' αὐτό. Τὸ κίτρινο ντόμινο, ὅταν ἄκουσε τὴν προσταγὴ τοῦ βασιλέως, ἄρχισε νὰ τρέμη κι' ἔπεσε ἐγονατιστὸ ζητῶντας συγγνώμην... Τοῦ ἔβγαλαν τότε τὴ μάσκα καὶ εἶδαν πὼς ἐτρόκειτο γιὰ ἕναν ἀπὸ τοὺς... σωματοφύλακας τοῦ παλατιοῦ ! Καθὼς δὲ ὁμολόγησε ὁ ἴδιος, οἱ σωματοφύλακες — οἱ ὁποῖοι ἦσαν ἑκατὸ — εἶχαν ἀγοράσει ρεφενηδὸν τὸ ντόμινο αὐτό, γιὰ νὰ μπορέσουν νὰ πλησιάσουν ὅλοι διαδοχικῶς στὸν μπουφφὲ καὶ νὰ γεμίσουν τὴν κοιλιά τους !...

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ὁ ὑπερήφανος διαφέρει ἀπὸ τὸν ματαιόδοξο κατὰ τοῦτο : Ὅτι ὁ πρῶτος θέλει νάναι κάτι, ἐνῶ ὁ δεύτερος θέλει νὰ φαίνεται κάτι.

— Ἡ ἐμπιστοσύνη χρησιμεύει συνήθως γιὰ νὰ μᾶς ἐξαπατᾶ εὐκολότερα, χωρὶς νὰ τὸ καταλαβαίνουμε.

— Ἡ καλλονὴ τοῦ ἀνδρὸς εἶνε τὸ πνεῦμα του. Τὸ πνεῦμα τῆς γυναικὸς εἶνε ἡ καλλονή της.

— Εἶν' εὐκολώτερο νάσαι καλὸς γιὰ ὅλο τὸν κόσμο παρὰ γιὰ ἕναν μονάχα.